

Statens Planteavlsvforsøg

1483. MEDDELELSE

81. ÅRGANG 12. APRIL 1979

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

Statens Ukrudtsforsøg, Flakkebjerg, 4200 Slagelse

Enårig græsukrudt i vintersæd

Karen Ravn

Enårigt græsukrudt synes at blive et stigende problem i vintersædmarker, ikke mindst i egne, hvor vintersæd udgør en væsentlig del af kornarealet. Reduceret jordbehandling, hvor vinterpløjning undlades, er også medvirkende til en forøget forekomst af enårig græsukrudt. I vintersæd sået efter frøgræs kan græsplanter fra spildfrø ofte optræde som ukrudt.

Ved Statens Ukrudtsforsøg er der i årene 1975 til 1978 udført forsøg i hvede med forskellige arter af græsukrudt. De fleste forsøg er udført i sorten

Solid. Bekæmpelsen er forsøgt med jordmidlerne: Tribunil (70 pct. methabenzthiazuron), Arelon (75 pct. isoproturon) og Trinulan (23,4 pct. trifluralin + 11,7 pct. linuron).

Resultaterne fra 12 forsøg i hvede, hvor de nævnte herbicider er udsprøjtet lige efter hvedens såning, er vist i tabel 1. Midlerne er prøvet over for fire forskellige græsser: rajgræs (alm. eller ital. rajgræs), rapgræs (enårig eller engrapgræs) agerrævehale og vindaks.

Tabel 1. Enårig græsukrudt i vintersæd. Sprøjtet lige efter hvedens såning

12 forsøg	Udbytte hkg/ha med 15 pct. vand	Forholdstal for vægt af			
		rajgræs	rapgræs	ager- rævehale	vindaks
Ubehandlet	45,6	100	100	100	100
Tribunil 3,0 kg/ha	49,3	51	33	13	25
Arelon 2,5 kg/ha	51,4	27	29	4	6
Trinulan 3,5 l/ha	50,5	58	35	18	15
LSD ₉₅	3,7				

Alle tre herbicider har formindsket mængden af græsukrudtet i en sådan grad, at det har virket gunstigt på udbyttet; der er ikke konstateret sikre udbytteforskelle midlerne imellem. Forholdstallene for vægt af de forskellige græsser viser, at rajgræs og rapgræs er de vanskeligste at bekæmpe.

Mod disse arter har Arelon haft den bedste virkning. Agerrævehale og vindaks er bekæmpet tilfredsstillende af alle tre midler. Arelon har dog også over for disse græsser haft den bedste virkning. Trinulan har virket dårligst undtagen over for vindaks.

De samme midler har været forsøgt over for tokimbladet ukrudt. Resultater fra 9 forsøg med en blandet bestand af tokimbladet frøukrudt er vist i tabel 2. Udbytteviser det samme som i tabel 1 – et pænt merudbytte for behandlingen og ingen sikre forskelle midlerne imellem.

Forholdstallene for virkning på ukrudt viser, at rækkefølgen af midlerne er modsat tabel 1, således at Arelon har haft den dårligste virkning, medens Tribunil og Trinulan har haft omtrent samme virkning over for tokimbladet ukrudt. Problemet med den svage virkning af Arelon over for tokimbladet ukrudt løses ved at tilsætte svidningsmidlet DNOC.

Tabel 2. Tokimbladet frøukrudt i vintersæd. Sprøjtet lige efter hvedens såning

9 forsøg		Udbytte hkg/ha med 15 pct. vand	Forholdstal for tokimbladet frøukrudt	
			antal	vægt
	Ubehandlet	50,9	100	100
	Tribunil 3,0 kg/ha	57,3	29	13
	Arelon 2,5 kg/ha	55,6	44	19
	Trinulan 3,5 l/ha	56,7	28	14
	LSD ₉₅	2,4		

Blandingen kan udsprøjtes på det for DNOC gunstigste tidspunkt, d.v.s. når det tokimbladede ukrudt har ca. 2 blivende blade.

Resultatet fra 4 forsøg er vist i tabel 3. Sprøjtning med Arelon på dette senere tidspunkt synes lovende, dette gælder både, når det er udsprøjtet alene eller i blanding med DNOC. Virkningen over for det svært bekæmpelige rajgræs ser ud til at være bedst ved den senere sprøjtning.

Vejledning

I hvedemarker med enkimbladet frøukrudt kan det anbefales at sprøjte med et af de tre nævnte jordmidler umiddelbart efter hvedens såning. Den bedste virkning opnås, hvis sprøjtningen sker på jævnt og fugtigt såbed.

I hvede sået efter rajgræs, hvor man kan forventte en stor bestand af dette græs, kan det anbefales at sprøjte med 2,5 kg Arelon pr. ha lige

efter hvedens såning. Ønskes samtidig en bekæmpelse af tokimbladet frøukrudt, bør behandlingen først ske, når dette er spiret godt frem og har ca. 2 blivende blade. På dette tidspunkt sprøjtes med en blanding af 2,0 kg Arelon og 3,0 kg 80 pct. DNOC pr. ha. Midlerne kan også udsprøjtes hver for sig, således at Arelon udsprøjtes lige efter hvedens såning til bekæmpelse af græsukrudt efterfulgt af en senere sprøjtning med DNOC til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt.

I marker med mere let bekæmpelige græsarter f.eks. agerrævehale og vindaks kan der sprøjtes med enten 3,0 kg Tribunil pr. ha eller med 3,5 liter Trinulan pr. ha. Under gode fugtighedsforhold kan disse to midler give en tilfredsstillende virkning både over for enkimbladet og tokimbladet frøukrudt. I meget forurenede marker og under ugunstige forhold, hvor sprøjtningen med et jordmiddel efter såning har haft en utilfredsstillende virkning over for tokimbladet ukrudt, kan der evt. sprøjtes med et hormonmiddel om foråret.

Den bedste virkning over for græsukrudt i vintersæd fåes ved sprøjtning om efteråret, idet græsset om foråret ofte vil være for stort til, at der kan opnås en tilfredsstillende virkning af et jordmiddel. I marker, der er alvorligt forurenede med græsukrudt, og som ikke er blevet sprøjtet om efteråret, kan der evt. sprøjtes med 4,0 kg Arelon P pr. ha i det tidlige forår – omkring 1. april.

Tabel 3. Enårig græsukrudt i vintersæd

4 forsøg		Udbytte hkg/ha med 15 pct. vand	Forholdstal for vægt af			
			rajgræs	rapgræs	ager- rævehale	vindaks
	Ubehandlet	48,2	100	100	100	100
	Tribunil 3,0 kg/ha efter såning	52,6	44	12	5	8
	Arelon 2,5 kg/ha efter såning	53,8	22	4	1	0
	Trinulan 3,5 l/ha efter såning	51,0	73	15	0	7
	Arelon 2,0 kg/ha ukrudt ca. 2 blade	52,7	5	3	10	0
	Arelon + DNOC 80 pct. 2,0 + 3,0 kg/ha ca. 2 blade	54,6	4	2	5	0
	LSD ₉₅	6,4				

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlsvforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlsvkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1979 70,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition.

ISSN 0105-6514

Trykt i 8.000 eksemplarer.